

Vyhodnotenie
6. ročníka česko-slovenského projektu
pre základné školy a osemročné gymnáziá

Záložka do knihy spája školy: Múdrosť ukrytá v knihách

Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave v spolupráci s Národným pedagogickým múzeom a knižnicou J. A. Komenského v Prahe vyhlásili pri príležitosti októbra ako **Medzinárodného mesiaca školských knižníc 2015** pre základné školy a osemročné gymnáziá 6. ročníka česko-slovenského projektu ***Záložka do knihy spája školy: Múdrosť ukrytá v knihách***.

Cieľ česko-slovenského projektu

Cieľom česko-slovenského projektu bolo nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými základnými školami a osemročnými gymnáziami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci vyrobili záložku do knihy, na ktorej ľubovoľnou technikou stvárnilu tému česko-slovenského projektu *Múdrosť ukrytá v knihách*, a vymenili si ju s partnerskou školou z Českej republiky, respektíve zo Slovenskej republiky. Výmenu záložiek využili školy k nadviazaniu spolupráce, kontaktov alebo poznávaniu života žiakov v Českej republike a v Slovenskej republike a zároveň aj ako prierezovú tému do Školského vzdelávacieho programu alebo ako súčasť školského projektu.

Priebeh česko-slovenského projektu

Slovenské školy, ktoré sa chceli zúčastniť projektu, vyplnili do 25. septembra 2015 elektronickú prihlášku zverejnenú na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice. Na základe spracovaných údajov z elektronických prihlášok z Českej republiky a zo Slovenskej republiky vytvorila Slovenská pedagogická knižnica **430 partnerských dvojíc** s prihliadnutím na druh a typ školy a počet prihlásených žiakov. Z uvedeného počtu bolo 204 partnerských dvojíc vytvorených medzi českými a slovenskými školami a 226 partnerských dvojíc, z dôvodu nízkeho počtu prihlásených českých škôl, medzi samotnými slovenskými školami. V dňoch 2. až 3. októbra 2015 zaslala Slovenská pedagogická knižnica kontaktné údaje každej partnerskej dvojici spolu s podrobnými pokynmi o realizácii česko-slovenského projektu. Zúčastnené partnerské dvojice informovala o tom, že vzájomná komunikácia, výmena záložiek i nadväzovanie priateľských kontaktov bude len v ich pôsobnosti. Termín ukončenia výmeny záložiek bol stanovený na 31. október 2015.

Vyhodnotenie česko-slovenského projektu

Do projektu sa prihlásilo **859 škôl s celkovým počtom žiakov 109 982**, z toho bolo:

- **204 českých škôl** s celkovým počtom 23 394 žiakov a
- **655 slovenských škôl** s celkovým počtom 86 588 žiakov.

Slovenská pedagogická knižnica poďakovala 23. októbra 2015 každej zúčastnenej českej i slovenskej škole za aktívnu účasť v projekte. Slovenské školy vyzvala na dobrovoľné vyhodnotenie česko-slovenského projektu a pripojenie fotografií z priebehu výroby záložiek alebo fotografií najkrajších záložiek.

Výber z dobrovoľného hodnotenia projektu 386 českými a slovenskými školami spolu s fotografiami z priebehu výroby záložiek alebo s fotografiami so samotnými najkrajšími záložkami je dostupný na tejto webovej adrese:

http://www.spgk.sk/swift_data/source/2015/Projekt_Zalozka_ZS_osemrocne_gymnazia_Hodnotenie_2015kompr2.pdf

Výroba záložiek

Žiaci vyrábali záložky rozmanitých tvarov a s využitím rozličných techník na určenú tohoročnú tému *Múdrost' ukrytá v knihách* počas vyučovania, v školskom klube detí, v rámci krúžkovej činnosti alebo doma podľa svojich schopností, možností a veku. Mladší žiaci poväčšine stvárňali na svojich záložkách rozprávkové postavy s citátmi z kníh napríklad Tri prasiatka, Popoluška, Včielka Maja, Rozprávky o psíčkovi a mačičke. Starší žiaci pracovali skôr s Ezopovými bájkami alebo s knihami napríklad Malý princ, Povesti spod Sitna, Horký chlieb. Počas výroby záložiek si mnohí žiaci so svojimi spolužiakmi vymieňali svoje názory o prečítaných knihách a obľúbených literárnych hrdinoch. Doplňujúcim programom výroby záložiek bolo často dramatizované čítanie rozprávok staršími žiakmi prváčikom, besedy so slovenskými regionálnymi spisovateľmi, hodiny hlasného čítania, recitačné súťaže či spoločná návšteva školskej knižnice. Ojedinele aj rozhlasové relácie venované prezentácii česko-slovenského projektu a predstaveniu pridelenej partnerskej školy a takisto aj tvorba powerpointových prezentácií alebo cédečiek s informáciami a fotografiami o svojich obciach, mestách alebo školách určená pre partnerské školy.

Výmena záložiek

Väčšina škôl do balíka so záložkami pribalila darčkové predmety, školské časopisy, ročenky škôl, cédečka s ľudovými pesničkami alebo so školskými speváckymi súbormi, knihy od regionálnych autorov, propagačné materiály o škole alebo o obci či o meste. Našli sa aj také školy, ktoré ku záložkám priložili fotografie žiakov, ktorí vyrábali záložky, alebo priateľské listy od školských koordinátorov alebo od samotných žiakov. Mnohí žiaci na zadnú stranu záložiek písali svoje poštové adresy, e-mailové adresy alebo facebookové kontakty, aby mohli medzi sebou navzájom komunikovať. V niekoľkých prípadoch došlo dokonca k osobnému odovzdaniu záložiek pri návšteve školy zástupcom, respektíve zástupcami z partnerskej českej alebo slovenskej školy. Poväčšine všetky zúčastnené školy si z priateľských záložiek urobili výstavky alebo nástenky buď v aule školy, alebo v priestoroch školskej knižnice, prípadne

v triedach. Ďalej na webových sídlach svojich škôl uverejnili najkrajšie záložky či napísali články o priebehu projektu do svojich školských časopisov. Niekoľko desiatok škôl darovalo svoje záložky svojim vzácnym hosťom, ktorí sa zúčastnili osláv Medzinárodného dňa školských knižníc 26. októbra 2015, alebo ich odložili pre budúcich prvákov, ktorým ich darujú pri zápise do školy v roku 2016. Viaceré školy sa dohodli so svojou partnerskou školou, že zostanú v priateľskom kontakte a budú hľadať nové spôsoby spolupráce.

Prínos česko-slovenského projektu

Výmena záložiek opäť prispela k nadviazaniu nových priateľských kontaktov medzi partnerskými školami, ukázala im ďalšie možnosti spolupráce v budúcnosti, u žiakov podporila rozvoj ich kreativity, fantázie, manuálnej zručnosti a práce s informáciami, zúšľachtila ich morálne hodnoty, zábavnou formou ich pritiahla ku knihám, podporila ich vzťah k čítaniu a posilnila ich dobrý vzťah ku školskej knižnici. Prínos stanovenej témy *Múdrosť ukrytá v knihách* spočíval taktiež vo vzájomnom poznávaní českých a slovenských spisovateľov prostredníctvom odporúčaných obľúbených kníh samotnými žiakmi a ich motiváciou prečítať si práve tie kamarátove. Pridanou hodnotou celého česko-slovenského projektu bolo na jednej strane oživenie vyučovacieho procesu, podpora medzipredmetných vzťahov a rozšírenie vedomostí žiakov zo slovenského jazyka a literatúry. Na druhej strane to bolo živé a výrazné zapojenie žiakov s mentálnym postihnutím, žiakov pochádzajúcich zo sociálne alebo jazykovo znevýhodneného prostredia, ktorí mimo školy nemajú prístup k čítaniu kníh.

Vyjadrenia niektorých pedagogických zamestnancov, nepedagogických zamestnancov a žiakov z Českej republiky a zo Slovenskej republiky

„Práca na záložkách nám priniesla veľa krásnych chvíľ i radosti. Už sa tešíme, až sa naše záložky objavia v rozčítaných knihách našich slovenských kamarátov a pri čítaní knihy zažijú radostný pocit. Tým záložka splní to, k čomu je určená.“

Marta Miklová, Základná škola, Tečovice, Česká republika

„Žiaci sa po celý čas tešili na výmenu záložiek so slovenskými kamarátmi. A keď záložky prišli, boli celí nadšení. Veľmi ďakujeme za tak krásny projekt, ktorý má pre žiakov zmysel a podporuje vzťah ku knihám. Tešíme sa na ďalší ročník.“

Vendula Bízová, Základná škola Bohumila Hrabala, Praha, Česká republika

„Projekt považujeme za veľmi vydarený. Vďaka nemu môžeme spoznávať kultúru, zvyky i životný štýl žiakov z Českej republiky.“

Eva Cibirová, Základná škola s materskou školou – Alapiskola és Óvoda, Šarovce

„Tento projekt má výbornú myšlienku, v ktorej treba pokračovať. Záložka si vie získať nových kamarátov, dokáže priblížiť a spojiť životy našich a českých žiakov. Možno tento projekt prispeje k tomu, aby žiaci viac čítali vo voľnom čase. Ďakujeme.“

Peter Švehra, Základná škola s materskou školou pri zdravotníckom zariadení, Košice

„Zapojenie sa do projektu bolo pre nás príjemným spestrením vyučovania. Pre žiaka to bola možnosť prezentovať sa svojou prácou pred žiakmi v inom štáte. Veríme, že výroba záložiek prispela k rozvoju tvorivosti žiakov a upevnila ich vzťah k čítaniu kníh.“

Kvetoslava Kotrhová, Základná škola s materskou školou, Chocholná-Velčice

„Aj keď sme doposiaľ prostredníctvom záložiek nadväzovali priateľstvá len so slovenskými školami, ani to nás neodrádza zapájať sa do projektu. Podstatné je spoznávať nových kamarátov, ich školu, čítať a tvoriť.“

Viera Šušolichová, Školská, Sečovská Polianka

„Záložka je mojou kamarátkou. Mám ju v čítanke. Vždy, keď ju v taške zbadám, už sa teším na nové príbehy, ktoré si prečítam.“

žiačka Karolína, 3. ročník, Základná škola, Vtáčkovce

„Veľmi rada robím záložky. Záložku z minulého roka používam dodnes, lebo veľmi rada čítam. Vždy, keď prídem domov, tak sa naučím a idem čítať.“

žiačka Natália, 4. ročník, Základná škola s materskou školou, Skačany

Pod'akovanie

Naše úprimné pod'akovanie patrí **všetkým**, ktorí sa podieľali na príprave, propagácii, realizácii a hodnotení realizácie česko-slovenského projektu v Českej republike a Slovenskej republike.

Ďakujeme aj **českým a slovenským pedagogickým zamestnancom i nepedagogickým zamestnancom** za ich vzácny čas a úsilie, ktoré venovali príprave a realizácii projektu. Osobitne im ďakujeme za koordináciu projektu na ich školách, za usmerňovanie žiakov počas výroby záložiek, za sprostredkovanie výmeny záložiek a za vzájomnú korektnú komunikáciu. Takisto im ďakujeme za možnosť vytvorenia priateľských vzťahov medzi školami, za podporu samotného čítania literatúry a rovnako i za upevňovanie zmyslu pre dobro a krásu u žiakov. **Oprávnene im patrí naša vďaka, obdiv a úcta.**

Naša vďaka patrí aj **českým a slovenským žiakom** základných škôl a osemročných gymnázií za to, že sa opäť stali nezvyčajnými poslami priateľstva a dobrosrdečnosti a využili svoj talent, elán a svoje schopnosti na ušľachtilý cieľ.

Špeciálne pod'akovanie

Zvlášť chceme pod'akovať všetkým **slovenským školám**, ktoré s pokorou prijali za svojho partnera v česko-slovenskom projekte pridelenú slovenskú školu.

Pod'akovanie českému partnerovi

Srdečne ďakujeme **zástupcom Národného pedagogického múzea a knižnice J. A. Komenského v Prahe** za možnosť spoločne realizovať projekt. Menovite ďakujeme riaditeľke inštitúcie PhDr. Markéte Pánkovej, vedúcej Pedagogickej knižnice J. A. Komenského PhDr. Magde Junkovej a koordinátorke projektu za české školy Mgr. Radmile Indrákovej.

Vypracovala

Mgr. Rozália Cenigová, ústredná metodička pre školské knižnice a koordinátorka česko-slovenského projektu (24. 11. 2015)

Slovenská pedagogická knižnica, Hálova 6, 851 01 Bratislava

Tel.: 02/68 20 86 10 , e-mail: rozalia.cenigova@spgk.sk, www.spgk.sk

Organizátori:

